

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Un mare ctitor român: Emanoil Gojdu

Astăzi, în 3 Februar, se împlinesc 64 de ani dela moartea lui Emanoil Gojdu, ctitorul celei mai mari Fundațiuni a românilor din fosta Ungarie: „Fundațiunea Gojdu“.

Biserica noastră ortodoxă, strâns atașată destinelor neamului, pomenește mâne împreună cu toată „Frăția Ortodoxă Română“, adică cu asociația care cuprinde pe atâția din intelectualii cari s'au bucurat în timpurile studiilor de bursele dela această Fundațiune, pe acela care și-a câștigat prin fapta sa măreață un titlu neperitor la recunoștința românilor ortodocși din Ardeal.

Emanuil Gojdu, născut la 1802 în Oradea, dintr'o familie macedo-română de negustori, ajuns după terminarea studiilor unul din cei mai distinși адвоcați în Pesta, iar într'o vreme prefect al Lugojului, unde a întreprins o mare acțiune de românizare a funcțiunilor publice, a fost tot timpul vieții un zelos ortodox și un mare român. Casa lui din Pesta era căminul ospitalier al tinerimii românești universitare, în care se cânta românește și se plănuiau acțiunile de mântuire a neamului. A fost una din caracteristicile românilor macedoneni să-și manifeste aprig și pe față credința ortodoxă alături de conștiința națională. Emanuil Gojdu urmând acestui mod de a fi „la mese, unde erau și străini, înainte și după mâncare își făcea ostentativ cruce, iar în sărbătorile Paștilor totdeauna când se punea

la masă, cânta un *Hristos a înviat*“ (Partenie Cosma, *Enciclopedia Română*, vol. II, pag. 588—591). Tot un român macedonean cu astfel de mentalitate necontrăfăcută de influențele abil exer-

citate ale unui mediu cu tendințe precise, a organizat româ-nimea ortodoxă din Ardeal în cadrele Bisericii ortodoxe, despre care întreaga istorie agitată a strămoșilor îi garanta că e, mai

și sprinteneala sub conducerea și influența tonifiantă a românilor macedoneni.

În chipurile de seniori al lui Gojdu și al lui Șaguna — amândoi buni prieteni — scăpăra îngemănate scrierile iataganelor cu cari strămoșii își apărau pe crestele Pindului turma și familia, și lucirile inteligenței care s'a rafinat în școala Apusului în slujba apărării neamului.

Amândouă chipurile își desvălesc aceeași vigoare bărbătească străluminată de aceeași ascuțită inteligență, dând ca efect general acelaș aer de suveranitate încrezătoare în sine, acelaș masiv luminat de zâmbetul ușor al satisfacției că toate merg după planul lor, dinainte stabilit.

Andrei Șaguna ne-a ridicat la o viață în pas cu vremea, unindu-ne puterile prin corporațiile bisericesti-naționale, luminându-le prin școalele populare și secundare; Emanuil Gojdu ne-a ridicat la viața mai înaltă dându-ne mijloacele materiale să ne formăm o pătură intelectuală la înălțimea celorlalte popoare. Amândoi au contribuit cel mai mult ca să ne trezească din somnul cel de moarte și să pregătească unirea dela 1918.

Averea „Fundațiunii Gojdu“ se ridică actual la vreo 50 milioane lei sub forma mai ales a 3 corpuri de case în Budapesta. Din nefericire însă pentru tinerimea noastră săracă și studioasă, guvernul unguresc o ține dela 1918 secestrată, iar „Reprezentanța Fundațiunii Gojdu“

EMANOIL GOJDU
1802—1870

mult ca statul și în ciuda tuturor rămășițelor cari răvășesc totul, cetatea inexpugnabilă și isvorul nesecat de energii intelectuale și morale.

Românii ortodocși din Ardeal au avut, la cotitura cea mai

hotărâtoare a destinului lor, norocul providențial ca pasul lor slăbit de mizeria unui îndelungat regim de tortură și mintea lor nepregătită pentru pararea savantelor lovituri ce li se anunțau, să-și regăsească vigoarea

* FOIȘOARA *

Originea lui Emanuil Gojdu

de prof. I. Lupaș

Între binefăcătorii studențimii universitare a românilor ardeleni și bănățeni un loc de frunte și-a asigurat pentru toate timpurile, prin generositatea sa excepțională, Emanuil Gojdu, fostul prefect al Lugojului și mai târziu consilier la înalta curte de casație a Ungariei. Dacă în ultima jumătate de secol numărul intelectualilor români, cu studii universitare și cu diplome de doctor dela diferite facultăți, a sporit așa de considerabil în viața publică a Transilvaniei și a Banatului, fenomenul acesta se poate explica în bună parte prin dispozițiile testamentare ale mecenatului Emanuil Gojdu care, lăsând întreagă agonisita

vieții sale în grija unei reprezentanțe, alcătuite din membrii episcopatului ortodox român ardelean și din două ori atâția fruntași mireni, a dat îndrumări categorice pentru buna chivernisire a fundațiunii sale, astfel ca din veniturile ei să poată împărții din an în an tot mai mulți studenți români ortodocși, doritori de progres cultural-științific și capabili a contribui la înfăptuirea lui.

Se admite în deobște că Emanuil Gojdu era de origine macedo-română. Totuș un bun cunoscător al lui, răposatul Partenie Cosma, publicând în *Enciclopedia Română* (vol. II, pag. 588—590) o schiță biografică a lui Gojdu, enumără câteva argumente din care crede a putea „deduce cu positivitate“ că el nu era macedo-român de origine, ci „român ungurean“ din județul Bihor, „precum și însuși susținea“.

Iată aceste argumente:

1. Fostul avocat Ioan Popovici din Arad, fiul unui comerciant din Beiuș, descendent al unui preot Popovici din comuna Didișeni (jud. Bihor), afirma că este înrudit cu Gojdu, care-l cerceta de câte ori venea la Arad și îl agrăia cu „nepoate“;

2. Comercianții macedo-români erau toți bogați, ear tatăl lui Gojdu a fost negustor sărac, dela care n'a rămas nici o avere;

3. Macedo-românii se căsătoreau numai cu fete de origine macedo-română sau grecească, iar mama lui Gojdu a fost din familia Poynăreștilor (care nu era macedo-română) și „își calificau băieții numai pentru comerț, până când acela dela care derivă numele de familie Popovici, de sigur a fost preot, iar Manuil, fiul lui Atanasie Popovici sau Gojdu, era deja jurist, când a murit tatăl său“.

Argumentele acestea nu au însă suficientă putere de dovedire, ca să excludă

cu desăvârșire părerea în deobște admisă despre originea lui macedo-română. Mai întâi, raportul de înrudire dintre Gojdu și avocatul arădan Popovici ar trebui demonstrat cu acte; singur faptul că lui Gojdu îi plăcea să-l numească pe acesta „nepoate“, nu e o dovadă. Apoi, tatăl lui Gojdu, negustorul Atanasie Popovici, nu era tocmai așa de sărac, încât la moartea lui să nu fi lăsat nici o avere. Dimpotrivă, testamentul lui (din 25 Iulie 1821) păstrat în arhiva Orăzii ni-l înfățișează ca pe un om cu bune rosturi materiale, care lasă urmașilor săi moștenire considerabilă. El primise încă din tinerețe oarecare avere dela unchiul său după mamă Emanuil Popovici, care prin testamentul său scris în limba vulgară neogrecescă la 1 Iulie 1789, păstrat de asemenea în arhiva Orăzii, lasă 500 fl. nepotului său după soră Tănase (Tanase Nasta Gojdu) pe care-l avea în prăvălia sa“. În timp de 32 ani acest nepot

nu mai poate intra în exercita-re funcțiilor sale și împărți burse tinerilor elevi și studenți. În Mai 1932 s'a ajuns la unele negociațiuni între guvernul nostru și guvernul ungar pentru extradarea averii Fundațiunii, dar ungurii au întrerupt curând acele negociațiuni din diferite pretexte și le tot amână până azi. Guvernul român e dator să ia măsuri mai hotărâte ca poporul ortodox din Ardeal să ajungă să se bucure de această Fundațiune. E și chestiune de prestigiu pentru statul român. De 16 ani ungurii țin fără nici un motiv legal o Fundațiune românească întemeiată de generozitatea unui particular, iar statul român a cedat atât de repede averile sale unui Status catolic cu activitate șovinistă înăuntrul statului român.

Actul cel dintâi de pietate, care ni se cere azi față de memoria marelui ctitor, este să-i repunem cât mai urgent Fundațiunea în situația de-a împlini destinația care i-a dat-o.

Dar, cum am spus, moștenirea lui Emanuil Gojdu nu e numai una materială, ci și una morală: e lecția care ne-a dat-o să îmbinăm naționalismul cu ortodoxia, ca singura cale de salvare și de prosperare națională și socială. Să le îmbinăm cu fapta, nu numai cu vorba.

Fie-i pilda urmată, iar memoria în veci proslăvită de Dumnezeu și de oameni!

Dr. D. STĂNILOAE.

Sesiunea ordinară a Sfântului Sinod se deschide Marți în 6 Februar a. c.

Ceremoniile de investitură și instalare ale PP. SS. LL. Episcopilor, Dr. Vasile Lăzărescu, al Caransebeșului, și Nifon Criveanu al Hușilor, se vor face în cursul lunei Februar 1934.

Aproape este Domnul de toți cei-ce-l cheamă pe el, de toți cei-ce-l cheamă pe el într-un adevăr. Ps. 144, 19.

a chivernisit bine moștenirea, sporind-o ca o slugă strădalnică și credincioasă, care n'a îngropat talanții.

În sfârșit faptul că dela un înaintaș al lui Gojdu s'a păstrat până în zilele noastre menționatul testament scris în limba neogrecescă, pare să aibă mai multă greutate și putere de dovadă pentru originea macedo-română decât afirmațiunile de sub punct 3.

Fără a mai stărui asupra chestiunii, dacă obiceiul macedo-românilor de a se însura numai cu femei de origine macedo-română sau grecească și de a-și pregăti băieții numai pentru cariere comerciale, nu admitea și numeroase excepțiuni, — ne vom mulțumi a sublinia răvna decedatului Partenie Cosma, care sub îndemnul unui explicabil patriotism local stăruia să revindică pentru provincia sa natală — Bihorul lui Menumorut — gloria de a fi dat neamului românesc pe unul dintre cei mai înțelepți binefăcători.

Descendența lui din tată și bunică macedo-română apare destul de clar din dovezi istorice, păstrate până în zilele noastre, înfățișându-l ca pe un vlăstar viguros răsărit din binecuvântata rădăcină care a odrăslit și rodul vieții eroice a Mitropolitului Andrei Șaguna.

Probleme, fapte, comentarii

Filozofia mărturisește...

De profesor de istoria filozofiei dela universitatea din București, P. P. Negulescu, sărbătorit zilele acestea din prilejul împlinirii a 60 de ani, a spus între altele mulțumind admiratorilor Domniei Sale: «Am refuzat totdeauna să mă închid în formule definitive; iar tinerilor cu cari am lucrat, li-am arătat că o prudență elementară ne oprește să ne închipuim că vom putea rezolva azi definitiv marile probleme universale. Aci ne aflăm încă la alfabet. Nu putem prevedea progresele ce se vor face în viitor».

Aceasta este mărturisirea sinceră a unei minți după ce-a studiat o viață întreagă istoria gândirii omenesti. Cel mai competent cunoscător al istoriei filozofiei ne spune la vârsta de 60 de ani, că filozofia este, azi după 2500 de ani de străduință, abia la alfabet.

Fără îndoială, în aceeași cuvântare a dlui P. P. Negulescu iradiază o mare credință în legea progresului și pe tărâmul filozofic. Dar credința aceasta e pusă la grea încercare de trista constatare că după 2500 de ani filozofia e abia la alfabet. Se va putea trece oare vre-odată dincolo de-o anumită limită, pe care am putea-o numi, față de adevărul plin, ori-când alfabet? Atâta timp cât simțurile spirituale ale omului sânt amorțite, slăbite, anemiate și tulburate de toate împrejurările interne și externe din lumea aceasta, nu credem că vom vedea limpede și întreg, adevărul. Progresul e foarte relativ, aproape iluzoric. În momentul în care ți s'a luminat un colțor din mister, te inundă bucuria și crezi că ai realizat un progres radical. Peste puțin însă, constăți că ești în același loc, ba par'că și mai înapoi. În fiecare zi experiența ne silește să subliniem cu resemnare, dar și cu credință, cuvântul: „Acum vedem ca prin oglindă, în ghicitoră... iar atunci față câtră față”.

Dar credința în progres e prea crescută cu ființa noastră ca să nu admitem că va fi în ceva vre-un progres...

Mai presus de toate ne bucură însă mărturisirile de această natură ale filozofilor. Nu sânt ei atât de departe de învățăturile și experiențele religioase. Altfel n'ar mai fi filozofi, cum n'au fost reprezentanții materialismului (cosmologic sau istoric) din veacul trecut, cari afirmău că au rezolvat totul.

De aceea, suflăte al meu, inseninează-ți fața ca un cer senin de vară, Luminează-ți gândurile și stropește-le cu prospețimea aghiasmei luate din portul mării de dincolo. Aruncă ancora năzuințelor tale în veșnicia bucuriei cerești. Citește statomnicie și hârnice, cu rost de viață, în alergarea furnicii, și îmbracă ceva din marea haină a naturii de toamnă, ce se smerește lăpădându-și pompa trecătoare a frumuseții de peste vară. Dar, în smerenia aceasta, răzi, suflăte al meu, cum rade copilul nevinovat, în care se scaldă toată curăția cerului. Bucură-te, că dedesuptul întregii naturi curge același fluid dător de viață și care adapă toată făptura: al Dumnezei. Prinde și tu, cu antena sufletului tău, acest neconținut puls al lui Dumnezeu, această veșnică răsuflare de bunătate și frumusețe, ce isvorește din stânca, pe care

Ortodoxia și cultura românească a fost subiectul conferinței, din Joia trecută, — ținută în ciclul organizat de consiliul central bisericesc, la fundația Dalles din capitală, — de profesorul universitar, dl Sextil Pucariu, președintele Frăției Ortodoxe Române.

Conferențiarul stabilește caracterele esențiale ale poporului nostru în întreaga evoluție a românismului și arată cât de neîntemeiate sânt teoriile străinilor interesați cari, în ciuda evidențelor istorice, etnice și lingvistice, au încercat să tăgăduiască persistența elementului autohton român în teritoriul carpato-dunărean.

De S. Pușcariu expune apoi, într-o largă documentare, fundamentul ortodox al culturii acestei țări, învederând aportul adus de ortodoxie. Se constată cât de superficială și eronată e afirmarea unora, că o trecere la catolicism ni-ar fi fost mai prielnică. Părerea că unirea unei părți a românilor ardeleni cu biserica apuseană a promovat cultura noastră și orientarea spre romanizare, este greșită, căci această unire nu s'a făcut cu Roma, ci cu Viena, iar Blajul, orașel provincial, cu orizonturi limitate, n'a putut deveni un răspânditor de lumină.

Distinsul profesor încheie conferința făcând apel conștiințelor românești să se afirme energic în cadrul bisericii noastre ortodoxe naționale.

Bucuria sufletului. — (...și iarăși zic: bucurați-vă, Filip 4, 4). Creștele frunții au pus stăpânire pe înfățișarea omului de azi. Când vede, acest copil al vremii, cum i se scutură din florile idealului rând pe rând câte-o floare a nădejdi și a încrederei, cade în amorțire sufletească. Răul îi lasă în suflet tot mai multă acreală...

Dar, mai ales când acest copil al veacului își limitează undele gândului între pereții lumii acesteia, — atunci cum să nu cadă, frânt, aspirațiile cele mai frumoase ale lui?

„Ci întristarea lumii lucrează moarte” (2 Cor. 7, 10). Creștele frunții și acreala sufletului rod lungimea zilelor.

De aceea, suflăte al meu, inseninează-ți fața ca un cer senin de vară, Luminează-ți gândurile și stropește-le cu prospețimea aghiasmei luate din portul mării de dincolo. Aruncă ancora năzuințelor tale în veșnicia bucuriei cerești. Citește statomnicie și hârnice, cu rost de viață, în alergarea furnicii, și îmbracă ceva din marea haină a naturii de toamnă, ce se smerește lăpădându-și pompa trecătoare a frumuseții de peste vară. Dar, în smerenia aceasta, răzi, suflăte al meu, cum rade copilul nevinovat, în care se scaldă toată curăția cerului. Bucură-te, că dedesuptul întregii naturi curge același fluid dător de viață și care adapă toată făptura: al Dumnezei. Prinde și tu, cu antena sufletului tău, acest neconținut puls al lui Dumnezeu, această veșnică răsuflare de bunătate și frumusețe, ce isvorește din stânca, pe care

o crezi uscată, a naturii. Șterge creața îngrijorătoare, disolvă-o în apele nădejdi și ale energiei sufletești, și fii sigur că mai mare putere de muncă, mai mult avânt și mai aprinsă vioiciune de spirit te va însușile. Vei vedea cum vor rodi atunci năzuințele tale curate: pentru că rădăcina lor e în veșnicie. Unda mulțumiri dumnezeiești va falfăi asupra capului tău. Aceasta e cu adevărat o bucurie întru Domnul și în ea nădejdiile ne cresc, se accelerează ritmul vieții zilnice a sufletului, văluim tot mai aproape de portul veșniciei. Trebuie doar să înțelegem suflarea Duhului: Gustați și vedeți că e bun Domnul!

Teodor Bodogae.

O scrisoare a lui Emanuil Gojdu din 1851

Între scrisorile, rămase în colecția lui Dr. Ios. Hodoș, se găsesc unele cu informații prețioase, necunoscute încă, privitoare la bărbății fruntași ai românilor ardeleni de pe la mijlocul veacului trecut, în deosebi la Șaguna, Bănuț, Axente, Balint, Iancu și contemporanii lor.

Una din aceste vechi scrisori este a lui „Manuil Gozdsu” către Vincentiu Popu, pe atunci student în Teresianul din Viena. Din scrisoare (în parte defectuoasă) se constată, că Gojdu a făcut abonamente în Pesta pentru lucrarea tinerului universitar, Alexandru Papiu Ilarianu, Istoria românilor. Cu modificare ortografică publicăm, mai jos, scrisoarea aceasta.

E. H.

In Pesta 11. 6. 1851.

Frater Vincentie!

(Ca) urmare a epistolei frăției voastre, îți răspund că în Pesta două clase de români se află: una (în) care au bani, da' nu știu ceti românește; alta (în) care știu, dar nu au bani — tinerimea școlastică. Așa dară, fără mine, numai familia Mocsonyi au prenumerat, mai vartos și de acea cauză cumcă nu am știut a zice (spune) numele autorului...

De Ioan Mocsonyi de Foen au dat 10 fl. cm. dna Iuliana Mocsonyi 10 fl., dl Petru Mocsonyi 10 fl., dna Catarina Mocsonyi 5 fl., dl George Mocsonyi 5 fl., Manuil Gozdsu 2 fl...

Bani nu am vrut să trimit cu poșta; pentru aceea alăturăz o asigname „cătră dl General Magheru cu o epistolă separat; te rog du-te la Dnia Sa și primește acolo banii, la carele am niște bani; dacă s'ar întâmpla, ce nu cred, să nu plătească de loc, te rog să-mi trimiți asignamea de loc îndărăt și io ți-o voi trimite suma fără întârziere, rămânând cu frățescă iubire (al) frăției voastre umilit serb: (ss) Manuil Gozdsu. —

(Pe altă față): Te rog, ca în toată întâmplarea să mă înștiinfezi, despre primirea banilor, să mă pot legitima înaintea Domnilor Mocsoni.

Adresa: Herrn Vincenz von Popu, Rechtshörer in Theresianum, zu Wien.

Răul și mântuirea

II

Când această natură inferioară ocupă un loc în ierarhia universală, nu e un rău în sine; ea aparține lumii divine. Numai când ea strică lumii și naturii superioare, e un rău și minciună.

Natura animală ocupă un loc în scara valorilor și ea e destinată vieții veșnice; însă când ea stăpânește omul, când această ultimă înălțime cu spiritul e supus elementului inferior, ea devine un rău. Răul e determinat prin direcția pe care o caută spiritul și nu prin natura însăși. Ispitele răului se termină totdeauna prin încetare, moarte, prin desgustul neîntin.

Răul satură totdeauna fără ca totuși să cunoască potolire, pentru că pe el nu are ce să-l potolească. În aceasta constă tot misterul lui. Omul foarte greu îl poate pricepe când se află în stare de minciună. Nu se poate explica pentru ce el e sub jugul răului neterminabil al vieții, pentru ce el nu poate obține viața însăși.

Pasiunile rele îl aservesc, el e posedat. Până când ele îl supun, omul nu poate să se determine prin libertate, și dacă s'ar crede liber în pasiunile sale el s'ar afla sub imperiul unei groaznice iluzii, atunci e în imperiul minciunii, imperiul tuturor aparențelor. Atunci socotește libertate

cel mai îngrozitor sclavaj, pentru că o viață murdară este o viață a minciunii, a aparenței, o viață fără realitate, o viață care-l supune. Răul rezidă în profunzimile naturii omenești, în profunzimea spiritului. Dar când spiritul omenească găsit răul, atunci nu mai merge singur, nu mai umblă din libertatea care determină viața sa, ci el e sclav, el e la discreția forțelor pe care nu le vede și-i în serviciul unui stăpân pe care nu-l cunoaște. Omul nu se poate elibera de sub stăpânia acestui stăpân prin puterile sale naturale. Aceasta nu însemnează că în el încă nu mai sânt puteri spirituale, creatoare și pozitive, puteri de ale binelui. Natura omenească spirituală e deformată, e contaminată, sdruncinată, însă ea e încă păstrată, ea nu e definitiv nimicită. În natura omenească chemarea divină, ideea, chipul și asemănarea divină sânt confundate cu neantul original, cu neîntința inițială, de unde actul creator al lui Dumnezeu a chemat omul la viață. Însă natura omenească rămâne primitoare luminii; mai există încă în ea o arzătoare dorință către divin, făcând posibilă revelația și mântuirea. Răul n'a pus stăpânire definitivă pe el, pentru că el e dublu, el aparține la două lumi, și chiar după cădere omul n'a rupt legătura definitiv cu Dumnezeu, care continuă să lucreze asupra lui și a-i comunica energia Lui regeneratoare.

Omul nu aparține exclusiv împărăției neîntinței, el păstrează o legătură cu ființa care exercită acțiunea ei asupra lui. Dumnezeu și diavolul luptă în inima omenească și, omul decăzut cu toate acestea păstrează chipul divin, el a trecut prin experiența răului ca o ființă de ordin superior.

Consecințele negative ale răului în om indică tocmai predestinația omului spre o lume superioară. Chiar înainte de venirea lui Hristos, era posibilă în lumea păgână o viață spirituală ridicată, o intensitate a forțelor creatoare. Cultura elenistă e în această privință dovadă indiscutabilă și empirică. O natură spirituală superioară a omului lucra și în Plato. În el era vădită setea de Dumnezeu și de viață divină comună oamenilor. Natura omenească păstrează independența ei, aceasta e necesară operei divine în lume. Dar victoria definitivă asupra răului nu poate fi repurtată de forțele naturale ale omului care rămâne despărțit de Dumnezeu.

III

Creștinismul este religia Mântuirii și prin urmare el presupune existența răului, existența suferințelor. Prin admiterea și invocarea lor nu se poate combate credința creștină. Hristos a venit de bunăseamă în lume, pentru că ea gemea în păcat, și creștinismul ne învață că omul și lumea

Mănăstirea Putna și — censura

DI Pamfil Șeicaru, directorul ziarului «Curentul», se emoționează pe trei coloane de soarta sfântului lăcaș al mănăstirii în care-și doarme somnul de veci cucernicul voevod Ștefan cel Mare. Chipurile: în biserica mănăstirii Putna plouă. Și asta din pricina negrii Inalt Prea Sfințitului mitropolit Nectarie al Bucovinei, care a lăsat în aceeași părașină și biserica din Viena (nu ni se spune dacă plouă și în această biserică), cu toate imensele bogății ale fondului religios din «țara fagilor». Asta i-o spune dlui Șeicaru, în epistolă, un corespondent «anonim». Și de vreme ce i-o spune un corespondent anonim — așa trebuie să fie.

Acum, noi lăsam pe I. P. S. Mitropolit Nectarie să se spele de vinovăția cu care-l încarcă anonimul său credincios...

Și fiindcă dl Șeicaru nu-și uită că ridicase cândva o similară acuză și împotriva Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae (știți: acum câțiva ani ploua în catedrala din Sibiu!), îi răspundem în această chestiune. Simplu, fără volubilitate stilistică a directorului «celui mai curajos ziar» din capitală.

În catedrala din Sibiu n'a plouat niciodată. Fiindcă tocmai I. P. S. Mitropolit Nicolae a fost acela care a luat, la timpul său, măsurile necesare pentru înnoirea învelișului cupolei celei mari a catedralei — cu aramă, căci primul înveliș îl luaseră Ungurii în timpul războiului, înlocuindu-l cu tinichea. Și, evident, înaltul ierarh luase această măsură pentru a preveni... ploaia din articolul (era să zic: capul) dlui Șeicaru.

Dar, ca să nu se supere nimeni, dl Șeicaru acuză și pe I. P. S. Patriarh, că a lăsat ruinei biserica Domnească dela Târgoviște. Il acuză însă și pentru alte pricini — ca să poată trage concluzia, că vlădici așa și pe dincoala (cunoașteți vocabularul dlui Șeicaru) și, deci, Biserica ortodoxă se duce pe răpă...

Acum, noi nu ne speriem de loc de alarma «ferită de orice intenție lăaturalnică» pe care o dă directorul «Curentului». Biserica ortodoxă n'o să se prăpădească, fiindcă o păzește Hristos și slujitorii Lui, cari o cărmuiesc în chip văzut nu numai din răspunderea ce-o au față de oameni (și 'ndeosebi față de ga-

zetari...), ci mai ales din răspunderea față de Dumnezeu.

Despre autonomia bisericească, despre «unele ciudate legături ale unor prea sfinte fețe cu elemente vrășmașe ordinei în stat» și despre «partidul clerical» — altădată.

De data asta ne mai îngăduim o singură constatare: În țara românească orice se poate censura. Numai necuviințele la adresa ierarhilor Bisericii nu se censurează.

Înmormântarea preotului Ioan Popa

Pr. Ioan Popa, din Vidacut, prot. Sighișoara, jud. Odorhei, singurul preot ort. român din Ardeal deputat în sesiunea parlamentară actuală, a răposat, împărțit cu Sf. Taine, în ziua de 27 spre 28 Ian. a. c., în al 33-lea an al preoției și fericitei sale căsătorii, repus de boală îndelungată, în vârstă de 59 ani, în spitalul din Odorhei.

Acest slujitor al altarului și al neamului românesc s'a bucurat de multă considerație, pentru multe și folositoare înfăptuiri, ce le-a săvârșit în județul Odorhei. Trupul lui neînsutlețit a fost depus în capela ort. din Odorhei, unde Luni 29 Ian. la ora 11 s'a făcut slujba; apoi a fost transportat la Vidacutul lui, însoțit de prefectul județului Odorhei, dl Gh. Andreiaș, de par. Seb. Rusan și alți stimulatori. Marți, în 30 Ian. s'a făcut înmormântarea, servind un sobor de 9 preoți, conduși de par. protopop E. Stoica, din Sighișoara, care în predica sa a schițat în impresionate cuvinte meritele defunctului pe teren bisericesc și național.

Au participat la înmormântare numeroși fruntași din partea locului și din Sighișoara.

Din cuvântările, ce s'au mai rostit la acest trist prilej, s'a constatat din nou vrednicia părintelui Ioan Popa din Vidacut, ca: preot, dascăl, subrevizor, comisar guvernial, etc., care a muncit pentru înființarea parohiei ort. rom. din Odorhei, pentru înființarea liceului «Șt. O. Iosif» al cărui otitor este, pentru naționalizarea oficiilor publice în Odorhei și județ etc.

În preocupările lui s'a dovedit totdeauna ca altruist, chiar și minoritarii de aici l-au apreciat pentru calitățile lui distinse și munca lui desinteresată. Lasă în urma lui o văduvă, înconjurată de 8 copii. Vesnică să-i fie amintirea!

Asistent.

Organizați Oastea Domnului

liza. Dacă dreptatea lui Dumnezeu nu se realizează în lume, aceasta nu înseamnă că ea ar fi greșită, ci ea nu se aplică din cauza nedreptății omenești. Religionea iubirii nu e responsabilă de faptul că ura domnește în lumea noastră naturală. E imposibil de-a invoca, pentru a respinge creștinismul, suferințele incalculabile și relele vieții. Creștinismul este religia libertății, și pentru aceea el nu poate admite ca să se extirpeze răul și suferința prin violență și constrângere. El dă un senz suferinței, el o desface de rău. Însă desrobirea implică participarea libertății omenești.

E imposibil de-a înțelege rațional misterul Mântuirii, ca și pe ori care mister al vieții divine. Doctrina juridică despre mântuire, care, începând cu Anselm de Canterbury, joacă un așa de mare rol în teologia catolică și de care teologia ortodoxă nu e încă pe deplin scutită, e o realizare a acestui mister, interpretat după rapoartele existente în lumea naturală. Această concepție juridică n'a fost decât o adaptare a adevărului ceresc la nivelul omului natural. Aceasta nu mai e o concepție spirituală; e nedemn de-a considera tragedia universală ca un proces juridic intentat de un Dumnezeu foarte mâniat contra omului ca transgresor al legii sale. A gândi astfel, înseamnă a adapta viața divină, totdeauna tainică și insondabilă,

Misionarism

Știința medicinei a stat multă vreme neputincioasă în fața unor cumplite boale care secerau cu sutele de mii viețile omenești.

De vre-o câteva decenii încoaci starea lucrurilor s'a schimbat și, medicina a făcut pași uriași în vindecarea și prevenirea boalelor.

Admirăm idealismul acelor distinși reprezentanți ai științei cari și-au expus sănătate, și-au jertfit viața pentru descoperirea unui ser. Admirăm munca eroică de zi și noapte care n'a cunoscut odihnă până n'a scos la iveală secretul unei boli.

Am amintit aceste fapte, fiindcă dela sine se impune asemănarea între doftorii trupului și ai sufletului ca metodă și muncă.

Preotul misionar nu poate fi om de duzină, nici ca suflet, nici ca muncă; dimpotrivă, trebuie să fie deoparte dotat dela fire cu anume calități, de altă parte să fie pregătit prin o largă și temeinică cultură.

Rare ori, în cursul timpurilor, a fost lumea așa de greu tratabilă din punct de vedere sufletesc, cum este lumea actuală, despre care eminentul sociolog francez Gustave Le Bon, în cartea sa *Psihologia timpurilor noi*, spune: că marele război al popoarelor nu ne-a izbit numai materialicește, ci mai ales sufleteste.

Lloyd George, premierul Europei, cum i se zicea în război, după război și-a temut grozav țara britanică de cea mai mare pacoste, pe care o fixează în cuvintele: *dizolvarea puterilor morale și spirituale*.

De această meteahnă n'a fost cruțat nici poporul nostru, — așa că munca noastră misionară trebuie cu atât mai ales înțită.

Misionarii noștri vor trebui să urmeze experiențele medicinei, care spune că primul doctor al casei are să fie mama; ea, mama, va aplica în primul rând percepțiile igienei față de copilul ei, și pe măsură ce el crește să-i facă dragi aceste percepții, așa că niciodată să nu se mai abată dela ele.

Aici, în familie, trebuie trezite și alimentate și pornirile nobile.

Aici trebuie dat îndemnul la fapte bune, și desmântarea dela fapte greșite. Îndrumarea din când în când a sentimentelor bune, mulțumirea cu câte o faptă creștină, singuratică, de sigur nu duc la fîntă.

Misionarismul temeinic din familie trebuie susținut de străduințele mi-

sionare în cercurile largi ale societății. Fără îndoială însă n'am făcut mult dacă am fixat punctul de unde să începem misionarismul: — avem să alegem și oamenii chemați să-l facă.

Principala armă a misionarului, pe lângă personalitatea lui religioasă, — este cartea, în paginile căreia se cuprind gândirile și simțirile scriitorilor cu experiențele lor instructive din punct de vedere misionar.

Pe calea cărții, misionarul nostru poate să afle ce fac colegii lui din alte țări. Astfel, despre îngrijirea sufletească a familiei, există bogată literatură.

Misionarul nostru este dator să cunoască cel puțin operele ei de seamă, ca să poată lucra cu plăcere și cu efect.

De atâteaori văd țărănul și intelectualul nostru dând din umeri când le vorbești de „Vie Impărăția Ta”, fiindcă ambilor li se par aceste cuvinte ceva extrem de subtilizat, — dar pe amândoi i-am văzut încălziți la inimă, când li s'a aplicat iubirea și ajutorul frăcesc care izvoarea din aceste cuvinte, cum izvoarește raza din soare!

Aceasta este baza misionarismului: lămurind învățăturile Domnului nostru Isus Hristos, să înveți ca ele să se aplice în viața de toate zilele.

Prot. Dr. Ștefan Cioroianu.

Știri bisericești creștine externe

Ortodoxia în Japonia. Ministrul armatei Araki, a trecut la ortodoxie. Botezul a fost săvârșit de arhiepiscopul Nicolae, apostolul Japoniei, care i-a dat numele de Sava — Sava Araki.

Biserica din Cipru. Alegerea arhiepiscopului Bisericii din Cipru, întâmpină mari greutăți, mai ales în urma refuzului guvernului englez, sub care stă insula, de-a permite la doi mitropoliți exilați înainte cu un an întoarcerea în Cipru.

Biserica din Grecia. Mitropolitul Atenei, Hrisosom Papadopolos, a convocat după sărbătorile Crăciunului la o conferință pe toți predicatorii din țară (în Grecia există pe lângă preoți o tagmă de predicatori anume), pentru ca împreună cu profesorii Facultății de teologie să întocmească un nou program de lucru, corespunzător cu trebuințele societății de azi.

trebuie să-și poarte crucea lor. Dacă suferința e urmarea răului, ea e și calea care trebuie să ne scoată din el.

Pentru conștiința creștină suferința nu e un rău, există o suferință divină, aceea a lui Dumnezeu însuși, aceea a Fiului. Toată creațiunea suspină și plânge, ea doarește libertate.

Dușmanii creștinismului se angajază de obicei în faptul că venirea lui Hristos Mântuitorul n'a eliberat lumea de suferințe și de rău. Aproape două mii de ani s'au scurs dela venirea Mântuitorului, și lumea continuă a vărsa sânge, umanitatea se încovoale de durere; încă răul și suferința le-au mai mărit. Acest argument iudaic pare a triumfa. Mesia cel autentic va fi acela care va desrobi definitiv umanitatea de rău și suferințele de aici.

Însă se uită că creștinismul recunoaște valoarea pozitivă a suferințelor pe cari umanitatea le suferă în drumul ei păimântesc, că el n'a promis desăvârșirea și fericirea pe pământ. — Profetiile creștine privitoare la soarta omenirii sânt de altfel așa de pesimiste. Creștinismul nu afirmă, că o forță constrângătoare va veni să realizeze armonia universală și Impărăția lui Dumnezeu pe pământ. El recunoaște în cel mai mare grad libertatea spiritului omenească și el socotește că fără participarea sa, Impărăția lui Dumnezeu nu se poate rea-

concepțiilor păgâne, un spirit de răzbunare comun. Dumnezeu, în conștiința păgână iudaică, era înțeles ca un tiran înspăimântător, care pedepsește și se supără de orice neascultare, care cere o ispășire, o victimă ispășitoare și o vărsare de sânge. După ea Dumnezeu e reprezentat după chipul naturii vechi omenești, căreia îi era inerentă ideea de ură, de răzbunare, răscumpărare, de pedepsire crudă. Pe teoria juridică a mântuirii a fost pus sigilul indelebil al concepțiilor romane și feudale, cuprinzând reabilitarea omului.*

Călcarea voiei divine aduce cu sine un proces juridic, și Dumnezeu cere o înăpoiere, trebuie să-i dai o compensație, care să fie în stare să-i domolească mânia. Nici un sacrificiu omenească n'ar fi suficient pentru a satisface și pentru a-l îmblânzi. Singură jertfa, prinosul Fiului e proporțional cu călcarea comisă și ofensa pe care a provocat-o omul.

Toate aceste concepțiuni nu sânt decât transpunerea în creștinism a imaginilor păgâne. O asemenea înțelegere a tainei Mântuirii îmbracă un caracter exoteric.

Mitropolitul Antonie, cel mai neîngăduitor dușman al teoriei juridice, insistă în mod particular asupra acestui punct. A se vedea cartea sa: *Dogma Mântuirii*. E un oarecare adevăr în critica sa, însă el n'are în negarea sa raționalistă senzual mistic al sacrificiului.

Lumea păgână s'a îndreptat spre Mântuirea arătată în creștinism. Ea avea o mare nădejde în ea, dar noțiunea ei despre mântuire era naturalistă și nu spiritualistă, prezentul lumii păgâne era tulburat de mărpinirea lumii naturale.

Păgânismul cunoștea caracterul expiator al sacrificiului sângeros, care îmblânzea și hrănea zeii lui. Într-o privință divinitatea reclama sânge omenească și suferințe omenești. În această concepție se mărginesc toate religiile naturaliste. Divinitatea era pusă alături de natură și era împregnată cu raporturi și proprietăți de-ale lumii naturale. Pirn Fiul, Tatăl nu se revelează ca un judecător sau ca un stăpân tiran, ci ca iubire infinită: „Dumnezeu n'a trimis pe Fiul său în lume, ca să judece lumea, ci ca lumea să se mântuiască prin El”. Și „Eu am venit nu ca să judec lumea, ci ca s'o mântuiesc”.

Mântuirea îndeplinită de Fiul lui Dumnezeu nu-i o sentință, ci îi o iertare, o fericire; ea nu e o judecare a lumii, ci o transfigurare și o iluminare a lumii, e înșasi sfințirea ei. Isbăvirea nu e un act de justificare, ci e achiziția perfecțiunii. A închipui pe Dumnezeu, ca pe un judecător, e judecata unui om psihic și nu a unui om spiritual. Înțelegerea juridică a Mântuirii n'are senz decât pentru omul natural. Pentru omul spiritual divinitatea se

Un comitet sub președinția mitropolitului Atenei a întreprins pași necesari pentru ridicarea unui magnific monument preoților greci morți în războaie pentru credință și patrie. Spre acest scop s'au strâns sume considerabile.

D. S.

Bibliografie

Carte de Istorie Bisericească ilustrată, de Prof. Ioan Lupaș, membru al Academiei Române. Tipografia cărții Academicești, București, 1933.

Dacă cineva ar încerca să studieze viața popoarelor din Europa și marile transformări sociale din zece secole din urmă, făcând abstracție de principiile creștinismului și în general de Istoria Bis. creștine, acela ar face o încercare zadarnică. Principiile creștine nu formează numai niște broderii, niște floricele de ornamentație pe pânza vieții sociale a acestor popoare, ci ele constituiesc fibrele cele mai intime din viața lor. Toate transformările sociale mai importante și operele de umanitarism, sunt niște fructe naturale ale acestor principii.

Iar la noi s'a întâmpnat aceasta într'un mod special. Creștinismul a pătruns la noi de-odată cu plămădirea noastră ca neam.

De aceea celce voește să înțeleagă istoria neamului nostru, trebuie să citească și istoria bisericii noastre, căci, fără cunoașterea celei din urmă, nu e posibilă înțelegerea celei dintâi. Pentru aceea, trebuie salutate cu o vădită bucurie încercările aceluia, cari caută să familiarizeze publicul nostru cel puțin cu evenimentele principale din Istoria Bis. noastre. O astfel de încercare este și cea a dlui prof. I. Lupaș — care, față de publicul cititor, îndeplinește de mult timp rolul de albină harnică și neobosită pe terenul istoriei noastre bisericești — și care cel mai recent a dat publicului cartea cu titlul de mai sus.

O carte pentru a fi citită de publicul mare, trebuie să îndeplinească anumite condiții. Ea trebuie să fie interesantă pentru a fi citită cu plăcere și a fi reținută în memorie cu ușurință. Ori, cartea dlui prof. Lupaș prezintă tocmai aceste calități. Titlul ei modest este: Carte de Istorie Bisericească ilustrată. După conținut i s'ar putea mai bine titlul: *Istoria Bisericii în tablouri și icoane*, căci această carte este într'adevăr o galerie de tablouri și icoane. Domnul prof. Lupaș este înzestrat cu o putere deosebită de a învia trecutul, așa că diferitele evenimente din viața bisericii creștine ce se perindează în fața cititorului, apar ca niște tablouri vii, între cari sunt încadrate icoanele tot atât de vii și plastice ale marilor personalități din viața Bis. creștine în general și a Bis. ortodoxe române în special. Iată pentru ce ea este o istorie în tablouri și icoane.

descopere cu totul altfel. E imposibil de-a atribui lui Dumnezeu sentimente, pe care înșii oamenii ne consideră demne de reprimat: orgoliul, egoismul, mânia, răsunarea și cruzimea. Omul natural redă în chip monstruos chipul lui Dumnezeu. După concepția juridică a Mântuirii, religia lui Hristos rămâne însă o religie a legii vechi și ea nu înțelege ontologic grația.

În creștinism izbăvirea este opera iubirii și nu opera dreptății, sacrificiul iubirii divine infinite, și nu un sacrificiu ispășitor sau o dare de seamă despre cele greșite. Căci atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unul născut Fiul său l-a trimis în lume, ca tot celce crede în el să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Bănuiește că mielul a fost sacrificat dela începutul lumii, și el emite ideea însemnată, că această jertfă de bunăvoie a Fiului lui Dumnezeu face parte din planul inițial al creației. * Dumnezeu însuși vrea să su-

* Cf. A. Bukharev: Lipsurile spirituale ale gândirii și vieții contemporane.

Pe lângă aceasta autorul lăsând laoparte toate notele și trimiterile la autori, cari ar forma numai un balast și care ar îngreuna lectura, menține numai esențialul și acela îl expune într'un stil simplu și curgător. O notă nouă în expunerea materialului aduce autorul, prin presărarea textului cu o mulțime de ilustrații.

Pe lângă cele treizeci și trei de ilustrații cari se află în text, cartea mai are și nouăsprezece planșe colorate. Ca exterior cartea se prezintă într'o formă ireproșabilă. Rezumând am putea zice: că autorul și-a zăsumat scopul, reușind să exprime ideile sublime într'o formă simplă și deci pe înțelesul tuturor, un conținut interesant într'o formă plăcută.

Cartea se împarte în trei părți:

I. Istoria Bisericii creștine. pg. 1—82. Autorul expune evenimentele mai importante și figurile mai alese din viața Bisericii creștine.

II. Istoria Bis. ortodoxe române [pg. 83—232]. În această parte sunt expuse evenimentele mai importante și descrise figurile mai proeminente ale vieții noastre bisericești.

III. Cântece religioase. Cuprinde un număr de poezii cu conținut religios, culese din literatura noastră.

Ne facem o plăcută datorie atrăgând atenția fraților preoți asupra unei cărți bune, pe care trebuie să o răspândească, căci — după cum spune și autorul citând cuvintele lui M. Cogălniceanu în prefața — „Istoria, după Biblie, trebuie să fie și a fost cartea de căpetenie a popoarelor”.

Preot S. Vlad,
prof. în Sem. Pedagogic Cluj.

Pacea eternă

Ninge! Fulgi deși se coboară din văzduh. Pare că ar fi tot atâția fluturări de bucurie pentru sufletul copiilor curățuți cu inima. Pare că ar fi tot atâția purități cari bat din aripioarele lor albe la ferestrele noastre, aducându-ne vești din altă lume mai senină, mai curată.

Se așază lin și fără șgomot, ca să acopere urâciunea pământului înegrit de răutatea păcatului. Vine lin și nevăgătat în seamă. Totuși nu ca furul care vrea să ne despoaie și de ultima comoară care o mai avem, ci ca solia sfântă a lui Dumnezeu.

Vine lin, să bată la ușa sufletului nostru, nu să ne fure somnul ca boala fără milă, ci să trezească sufletul nostru la o viață nouă, mai înaltă.

Ea nu răsare din pământ ca să o disprețuiască sufletul nepăsător. Ea vine de sus „ca și cei morți cu sufletul să se trezească la viață”!

Ea nu face șgomot. Este ca îngerul cel blând, care mereu ne șoptește: „Nu uita pe Dumnezeu!”

Ea nu înecă lumea, nu rupe, nu nimicește, ci ca vâlul păcii tot ce este ne-creștin acopere cu stratul bucuriei, înfrățindu-le toate în veșmântul păcii, toate sunt albe, pace, liniște, dela un capăt la celălalt al lumii.

Invelișul ei alb acopere natura încremenită, silind-o să cugete; silind-o să-și reconforteze puterile, pentru învierea pri-

fere cu lumea. Interpretarea juridică a evoluției universale transformă Mântuirea în ceva judecătoresc.

Dumnezeu cere să i se facă dreptate. El cere o despăgubire pentru pierderea care i-a făcut-o. Într'o asemenea concepție mai subsistă încă ideea păgână a sacrificiului. Conștiința omenească înțelege greu jertfa lui Hristos, taina Mântuirii. Crucea, care e poticneală pentru evrei și nebulie pentru păgâni, continuă să frământă lumea creștină, interpretare despre care mărturișează tocmai această refractare a conștiinței iudeo-păgâne în lumea creștină. Teologia catolică a păstrat, măcar în particular, pe cetea păgânismului roman cu formalismul lui juridic.*

* Teologia dogmatică a mitropolitului Măcarie e pătrunsă de acest spirit.

Organizați Reuniuni de femei

măverii! Mai mult decât atât, ea adună familia bunilor creștini în jurul vetrii calde, ca la lumina care mai licărește din visteria goală, — ochii tuturor să se așeze pe buchile sfintei Scripturi, din care le cetește rar și cu tălc un moșneag albit ca ștrășina iernii.

Afară-i văzduh înalbit de pace și liniște. În casa creștinilor stăpânește duhul lui Hristos.

E pacea eternă.

Pr. Neagu.

Isus și femeia păcătoasă

(Ioan 8, 1—12).

Era pe la sfârșitul sărbătorii Cor-turilor din anul 29 al erei creștine. Mântuitorul, ca de obicei la toate sărbătorile mari, jidovești, se afla în Ierusalim. În cea din urmă seară a sărbătorii, în timp ce toți se duceau la locuințele lor, El luă drumul spre muntele Maslinilor. Avea deosebită plăcere pentru acel loc liniștit.

A doua zi, desdeditimează, Isus veni în Cetate. Tocmai învăța poporul, în galeria visteriei, la templu, când Cărturarii și Fariseii aduseră înaintea lui o femeie adulteră.

După ce ei o așezară în mijlocul cercului, ce se formase în jurul lui Isus, grăiră: Învățătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului de pre-curvie. Moisi ne-a poruncit, în Lege, pe unele ca acestea să le omorâm cu pietre. Dară tu ce zici?

Cursa pe care acești fățarnici voiau să o întindă Domnului, era pusă cu multă abilitate. Dacă Isus răspundea: ucideti-o cu pietre, așa după cum învăța Moisi să se procedeze în asemenea cazuri, putea să fie părât Stăpânirea Romane, (ui Pilat) care, în provinciile cucerite, singurătatea avea dreptul pe viață și pe moarte asupra cuiva. Dacă spunea: n'o omorâți, atunci ar fi venit în vădăta contradicție cu porunca mosaică și, în felul acesta, ar fi fost discreditat în fața poporului, ca unul ce nu respectă dispozițiile marelui prooroc și legislator.

Pe Mântuitorul, însă, nu l-au pus în încurcătură atari înrebări. El se arată nepăsător. Se plecă și, fără să răspundă nimic, începu să scrie cu degetul pe nisipul de jos.

Când Fariseii îl întrebă din nou, se ridică și, cu maiestatea unui judecător imparțial, zice: Cine dintre voi este fără de păcat, să arunce cel dintâi piatra asupra ei. Apoi iarăși se plecă și începu a scrie.

Isus nimici viclenia contrariilor săi, din domeniul legalității, unde le plăcea lor să se așeze. El trecea în imediat înalt al moralității, pe care o demonstrează din rolul de acuzatori, pe care pe nedrept și-l luaseră, și-i aduce la situația lor reală de acuzați. Nimeni nu este vrednic să condamne și cu atât mai puțin să ucidă pe a tul, atâta vreme cât el însuși este un vinovat.

Păcătoșul n'are nici odată dreptul să se grăbească în a judeca pe altul. Și dacă totuși o face, atunci să știe că lucrează în chip samovolnic. Cuvintele „cel ce e fără de păcat să arunce cel dintâi piatra asupra ei”, au rămas ca un verdict afirmativ, care condamnă pe toți răvniții ipocriți ai dreptății, severi și neînduplecați cu păcătoșii și totdeauna pregătiți a lovi în ații, atunci când, mai întâi, trebuiau a se osândi ei înșiși.

Cărturarii și Fariseii, la auzul acestor cuvinte, muștrăți de cugetele pe cari și le cercetaseră, au scăpat pietrele și au plecat rușinați, unul câte unul, începând cu cei mai bătrâni. A rămas numai Isus cu femeia, care sta înaintea lui.

Păcătoșenia și Bunătaea se aflau acum față în față. Ridicându-se și nevăzând pe nimeni, a întrebat-o: „Femeie, unde sunt părâșii tăi, nu te-a osândit nici unul?” „Nici unul, Doamne”, răspunde femeia. „Atunci, nici eu nu

te judec, du-te; de acum să nu mai păcătuești”.

El, care în calitatea lui de singurul om, pe care nimeni nu l-a dovedit de vre-un păcat, (Ioan 8, 46) ar fi avut dreptul să ridice piatra asupra celei vinovate. Cu toate acestea n'o face; iartă pe păcătoasă, lăsându-i timpul necesar pentru îndreptare. — Împărăția cea nouă, pe care Domnul a venit să o întemeieze, aici pe pământ, este călăuzită de principiul blândeții. Deptatea, de aici încolo, este învinsă de milostivire.

Datorită sublimii Lui învățături, noi trebuie să ne debarasăm de urâta înclinație sufletească de a acuza pe deaproapele noastre; mai înainte de ce am face acest lucru, să ne gândim la propriile noastre greșeli și, atunci, în loc să acuzăm, ne vom pleca frunțile în semn de smerenie. Pentru că spune sf. Apostol Pavel: „Orcine ai fi tu, o, omule, care judeci, ești fără cuvânt de apărare, căci în ceea ce pe altul judeci, pe tine însuși te osândești, de vreme ce, tu, judecătorule, făptuești aceleași lucruri. Ci noi știm că judecata lui Dumnezeu este, după adevăr, asupra celor ce fac unele ca acestea” (Romani, 2, 1—3).

Diacon Ioan Ilie.

INFORMAȚIUNI

Mila creștină pentru săraci. Patriarhia României a luat inițiativa înființării unei ospătării creștinești numite: „Mila creștină a sfintei Patriarhii”, unde s'a primească hrana zilnică, cu totul gratuit, cei lipsiți de mijloace. Ospătaria a fost inaugurată Duminecă la ora 1 d. a. în prezența I. P. S. Zilemnic, în str. Sfinții Apostoli 40, hrânind peste o sută de săraci la fiecare masă.

Rezultatul comunismului. Un refugiat din Ucraina, cu numele Neluș Niștat, trecând zilele acestea Nistrul, spune că a fugit din Rusia din pricina foametei ce bântuie acolo. Alimentele colectivizate, — în scopul participării „egal” la bunurile produse, — s'au stricat și mii de oameni cari s'au împărțit din magazinele bolșevice, s'au intoxicați. Sistemul comunismului!

Familia Ioan Popa, preot ortodox din Vidacut și deputat de Odorhei, adânc îndurerat și veșnic nemângăiat, aduce pe această cale vii mulțumiri tuturor prietenilor și cunoștințelor săi, cari au participat la ceremonia funebra a scumpului nostru defunct. Doarmă în pace!

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 4 Februar 1934, va predica părintele M. Neagu.

Gaz metan la Sibiu. Societatea națională de gaz metan „Sonametan” din Mediaș organizează zilele acestea, până în 3 Februar 1934, cu autorizație ministerială, o demonstrație asupra folosirii gazului metan în menaj și pentru încălzitul locuințelor, în comparație cu lemnele de foc. Demonstrațiile se fac, sub controlul autorităților, în casa din Sibiu, str. Dealului Nr. 14, etajul I, între orele 8 dimineața și 20 seara, și pot fi cercetate gratuit.

Poșta Administrației

Acad. Rom. în Buc. Nr. 51—52 din 1933 epuizat.

ANUNȚ

Se publică concurs cu termen de 15 zile începând din 1 Februar 1934 pentru ocuparea postului de contabil al comitetului școlar al liceului „Gh. Lazăr” din Sibiu.

Doritorii sânt invitați a-și înainta cererea însoțită de acte direcțiunii liceului, de unde vor primi și alte informații mai detaliate.

Comitetul școlar al liceului „Gh. Lazăr” din Sibiu.

(3) 1—1